

HARMONIE *vesnického* ŽIVOTA

Vysoko nad Malou Skálou, na místě s výhledem do útěšné, překrásné krajiny Českého ráje, našla domov Lída Vondrová.

TEXT Eva Všetícková | FOTO Robert Tichý

Jizera, řeka mnoha tváří, sice proudí dole v údolí, tady ji však evokuje kachlová dlažba v modrošedém odstínu.

Modrá podlaha dala Lídě zabrat. Několik nocí promýšlela, jak dlaždice poskládat, protože ji musela vytvořit z různých velikostí. Ale vyplatilo se. Je prý velmi praktická a nejsou na ní vidět žádné šlápoty.

Z AČÁTKEM SEDMDESÁTÝCH LET minulého století hledali rodiče Lídy Vondrové místo, kam by mohli jezdit na víkendy. „Přes kamaráda se dostali sem, a tak se jim tu zalíbilo, že vzdor tomu, že tu stála jen průjezdná stodola, neboť chalupa vyhořela, a navíc koupě byla na tehdejší poměry dost drahá, neváhali. Začít ale museli opravdu od píky – postavit zdi, stropy, střechu i komín. Vznikl docela malý domek, kam jsme s Lídou, když jsme se v polovině 80. let vzali a měli mimino, začali pravidelně jezdit,“ vzpomíná na dobu chalupářských začátků pán domu Dan. Ten povoláním zubař se postupně stal mužem mnoha dalších profesí, které byly a stále jsou potřebné. Dan pokračuje ve vzpomínání: „Krátce po revoluci Lídina maminka zemřela a táta sem přestal jezdit. Nám se narodil další potomek a my pochopili, že pokud se sem chceme všichni vejít, budeme s tím muset něco udělat. A začali jsme chalupu zvětšovat.“ Nejdřív přišla na řadu půda s pokojíky pro děti a ložnicí. Dole vznikla prostorná kuchyně s kachlovou pecí a vedle ní kuchyně letní. „V té době nikdo neuměl postavit kachlová kamna, ale já jsem je tu chtěla, protože sem prostě patří a jsou tady skoro v každé chalupě. Nakonec jsme našli pana Hejrala, tehdy už staršího pána, který nám kamna sám postavil z kachlí, které nám vyrobili v Rovensku,“ vypráví Lída. Za nimi, a vlastně nad dveřmi do sklepa, vzniklo pohodlné zápečí na spaní. „Na těch kamnech dodnes v zimě vařím“

Bylinky, které Lída pěstuje na své zahrádce, poté zpracovává na léčivé oleje, vonné polštářky, masážní pytlíky či vonné svazky. Akce, které pořádá, najdete na stránkách Bylinkyzraje.cz.

Ze začátku jsme jimi vytápěli prakticky celou chalupu, a to díky systému průduchů. Ty jsme ale nakonec zrušili, protože děti v pokojích na půdě slyšely všechno, co si dole v kuchyni povídáme, a spolu s naší konverzací k nim stoupaly i veškeré výpary z kuchyně. Dnes topíme pomocí tepelného čerpadla a jsme s tím spokojení.“

Lída se narodila a pracovala v Praze. Koncem 80. let začala šít sportovní bundy a spacáky, s jejichž výrobou jí pomáhala ještě její maminka, profesí zdravotní laborantka a posléze úřednice, ale jinak velmi šikovná švadlena. Lídina firmička ještě zhruba do přelomu tisíciletí statečně odolávala levnější produkci z Číny. Ale nakonec ji Lída předala své společnosti a sama, protože Dan ještě stále provozoval svou praxi v Praze a na chalupu jen dojížděl, se sem do Českého ráje odstěhovala. „Nebylo jednoduché úplně změnit životní styl. Začala jsem tím, že jsem postupně procházela všechny místnosti a říkala jsem si, jak bych je chtěla mít zařízené,“ přiznává a směje se při vzpomínce na to, jak sama tapetovala předsíň... Postupně, jak se zmenšovala pražská domácnost, sem přemístila nábytek po svém dědovi a vedle své zdejší ložnice si zařídila pracovní ve stylu art deco. „Nábytek byl poté, co dědu s babičkou nuceně vystěhovali z jejich velkého bytu do malého krcálku, nuceně uskladněný někde ve sklepě. Proto vyžadoval důkladnou obnovu, ale teď už je zase nádherný. Právě tady, obklopena oblíbenými obrazy zděděnými po rodičích nebo nama- →

Stěna pracovny je zaplněná obrazy po rodičích. Sbírkou porcelánových hrnečků zdědila Lída po dědečkovi.

V dřevěném domečku s výhledem do otevřené krajiny se pod střechou od jara do podzimu na čerstvém vzduchu proměňují bylinky v kvalitní zdroj pro přípravu přírodní kosmetiky či léčivých čajů.

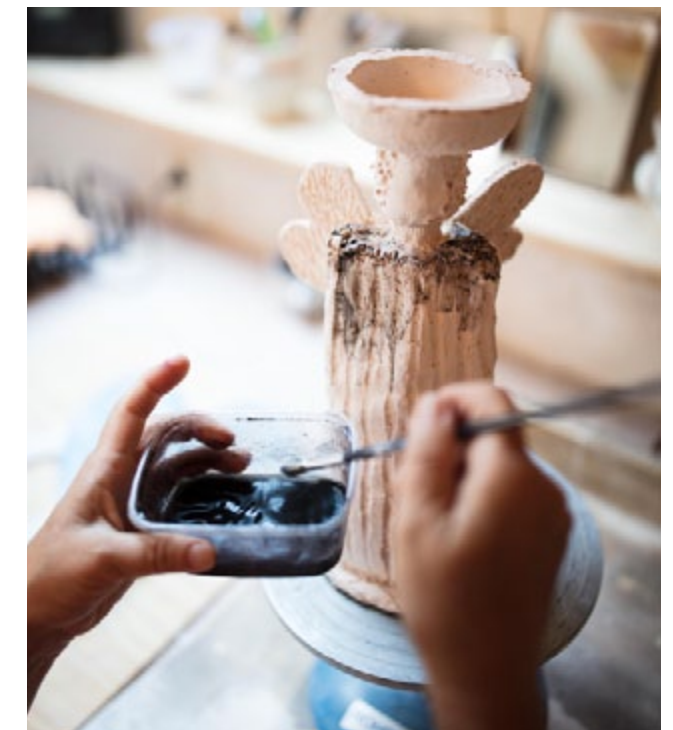
Když máte z okna pracovny výhled na malebně kopcovitou krajinu Českého ráje, víte, že lepší inspiraci jen tak nenajdete...

Tady, v poklidném lesním tichu, se odpočívá, cvičí i medituje způsobem, který by Lídě mohl závidět mnohý z enbuddhista.

**Zatím posledním
stavebním počinem**

Lídina šikovného
manžela je jógová
pyramida. Je postavená
na kraji lesa, jenž bývá
v sezoně plný hub.

lovanými našimi přáteli, ráda trávím chvílky, když potřebuju vyřídit administrativu. Třeba kvůli Maloskalskému jarmarku, který spolu s kamarádkami, sdruženými v občanském sdružení Maska (Maloskalsko), organizujeme už od roku 2008. Konají se pravidelně každý první zářijový víkend v prostoru maloskalského vodáckého kempu na ostrově objímaném Jizerou. Těší se stále větší oblibě, loni tu bylo okolo padesáti stánků.“ Lída ani její muž na chalupě, která od dob, kdy tu rodiče postavili malý domek, jenž se postupně rozrůstal do dnešní podoby multifunkční útulny, zkrátka nezahálí. Každý den, když Lída vstane, si ve své příjemné dámské ložnici nejdříve vyloží karty. Pak zahradničí v bylinkové zahradě, jejíž věhlas už překročil hranice regionu, a jež je zdrojem voňavých surovin, které pak dále zpracovává. „Dan mi nejdřív postavil takový dřevěný domeček, kde bylinky suším, a pak další, kde je zpracovávám. Baví mě taky keramika, a tak mám za domem malou dílnu i s pecí.“ A Dan? Jeho zatím posledním počinem je kurník, ke kterému si pořídil šest slípek a kohouta. I když kolem něj postavil plot, stejně ho prý některé slepičky občas přeletí a vydají se prozkoumávat les, který je hned za ním. Život tu zkrátka nemá žádná omezení. Plyne si svobodně jako řeka Jizera, v rytmu ročních období a v kulisách, které vznikaly postupně, tak, aby nerušily okolní krajinu a aby v nich jejich obyvatelé našli to, co mnozí lidé nenajdou za celý život. Domov a klid pro vlastní seberealizaci. ♡

Ložnice v podkroví domu svádí k odpočinku a relaxaci s knihou.
V keramické dílně za domem se oproti ložnici odpočívá aktivně. Tady vznikají drobné dekorativní předměty nebo nádoby na masážní másla či voňavé svíčky, která Lída také vyrábí.